

KARTA KURSU
(realizowanego w module specjalnościowym)

Nazwa	Praca z osobami o specjalnych potrzebach
Nazwa w j. ang.	Work with Children and Youth with Special Needs

Koordynator	dr Barbara Pietryga-Szkarłat	Zespół dydaktyczny
		dr Barbara Pietryga-Szkarłat
Punktacja ECTS*	6	

Opis kursu (cele kształcenia)

Zapoznanie studentów z istotą specjalnych potrzeb edukacyjnych i zaburzeniami rozwojowymi skutkującymi koniecznością ich realizowania. Kurs przygotowuje do stosowania różnych form wsparcia psychopedagogicznego na poziomie ich planowania i wdrażania.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	W01. Wiedza z zakresu istoty specjalnych potrzeb edukacyjnych, kryteriach ich podziału i zasad rozpoznawania.	W02, W03
	W02. Znajomość obszarów realizacji specjalnych potrzeb, podstaw prawnych opieki nad dziećmi i młodzieżą.	W01, W03
Umiejętności	U01. Umiejętności pedagogicznego rozpoznawania specjalnych potrzeb edukacyjnych, planowania, organizowania, prowadzenia zajęć terapeutycznych, korekcyjno – kompensacyjnych i korekcyjno – wyrównawczych.	U02, U03
	U02. Tworzenie koalicji na rzecz osób ze specjalnymi potrzebami na zasadzie współpracy z rodzicami, psychologami, nauczycielami, doradcami zawodowymi.	U05
Kompetencje społeczne	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)

	K01. Postawa tolerancji i akceptacji osób przejawiających trudności w nauce lub/i zachowaniu. K02. Gotowość do sprawnej komunikacji i współpracy z innymi osobami odpowiedzialnymi za edukację i wsparcie osób ze specjalnymi potrzebami.	K01 K02

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	10	10		10								x
30												

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład z elementami dyskusji, praca grupowa, projekty z prezentacją multimedialną, treningi i metody symulacyjne

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01												x	
W02												x	
U01							x	x					
U02							x	x					
K01							x	x					
K02							x	x					

Kryteria oceny	Składowe oceny egzaminacyjnej: ocena z egzaminu pisemnego – 50%, ocena z opracowanego i zaprezentowanego przygotowanego projektu grupowego – 50%; szczegółowe kryteria ocen z egzaminu i projektu - zgodnie z kluczem zamieszczonym w arkuszu egzaminacyjnym i arkuszu konstrukcji projektu

Uwagi	

Treści merytoryczne

Wykłady:

Określenie specjalnych potrzeb edukacyjnych, kryteria ich podziału i klasyfikacji.

Specjalne potrzeby edukacyjne jako konsekwencja fragmentarycznych lub globalnych zaburzeń w rozwoju.

Podstawy prawne edukacji i wspierania osób ze specjalnymi potrzebami. Zasady kwalifikacji dzieci o specjalnych potrzebach do kształcenia masowego, integracyjnego lub specjalnego. Procedury diagnostyczne i tryb orzekania.

Obszary i miejsca realizacji specjalnych potrzeb edukacyjnych dzieci, młodzieży i dorosłych.

Charakterystyka podstawowych form, metod i technik oddziaływań terapeutycznych i korekcyjno – kompensacyjnych, zasad ich stosowania i oceny skuteczności.

Ćwiczenia:

Specyfika funkcjonowania dzieci z zaburzeniami komunikacji językowej, ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, z zaburzeniami emocji i zachowania, jednostek wybitnie zdolnych, dzieci przewlekle chorych i w procesie zdrowienia, osób z trudnościami adaptacyjnymi (+ inne kategorie do wyboru studentów).

Tryb dostosowania wymagań do możliwości edukacyjnych dziecka; formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej; zadania osób zaangażowanych w realizację specjalnych potrzeb.

Praca z uczniem przewlekle chorym i jego rodziną

Wybrane aspekty terapii dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami. Formy i metody oddziaływań terapeutycznych. Konstruowanie i prezentacja projektów działań edukacyjno-terapeutycznych.

Wykaz literatury podstawowej

Delaney M., Special Educational Needs, Oxford University ELT, 2016

Flis R., Organizacja edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi - Edukacja dla przyszłości, „Edukacja i Dialog”, 2011/1/2, s. 26-33

Guzy A., Krzyżyk D., (red.), Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. T. 1, Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, Kielce 2012

Janiszewska-Nieścioruk Z. (red.), Uczeń o specjalnych potrzebach w przestrzeni współczesnego systemu edukacji, O.W. Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2010

Jas M., Jarośnińska M., Specjalne potrzeby edukacyjne dzieci i młodzieży, MEN, Warszawa 2010

Krawczonek M., Dziecko o specjalnych potrzebach edukacyjnych w szkole, „Dyrektor Szkoły”, 2011/ 4, s. 48-50

Paszkiwicz A., Rozpoznanie sytuacji ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi na terenie szkoły, „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” 2011/7, s. 33-39

Rybska-Kłapa J., Stępniewska-Gębik H., (red.), Teoretyczne i praktyczne konteksty specjalnych potrzeb edukacyjnych, Libron, Kraków 2016

Serafin T., Dziecko przewlekle chore w systemie oświaty, <https://pressto.amu.edu.pl/index.php/ikps/article/download>

Stankowski A., (red.), Nauczyciel i rodzina w świetle specjalnych potrzeb edukacyjnych dziecka, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2008

Tanajewska A., Naprawa R., Stawska J., Praca z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, Difin, Warszawa 2014

Thomson J., Specjalne potrzeby edukacyjne : wskazówki dla nauczycieli, przekł. J. Bartosik, Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2013

Żłobicki W., Maj B., (red.), Nierówność szans edukacyjnych - przyczyny, skutki, koncepcje zmian, Impuls, Kraków 2012

Wykaz literatury uzupełniającej

G. Fairbairn, S. Fairbairn (red.): Integracja dzieci o specjalnych potrzebach, Warszawa 2000.
 D. Hallahan, Exceptional Learners. Boston: Pearson Education, 2012.
 K.Geldard, D. Geldard: Jak pracować z dziecięcymi grupami terapeutycznymi, Gdańsk 2005.
 A. Olechowska: Wspieranie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wskazówki dla nauczycieli, Warszawa 2001.
 B.Kaja: Zarys terapii dziecka. Bydgoszcz 1989.
 S.Mihilewicz (red.); Dziecko z trudnościami w rozwoju. Kraków 2001.
 Rybska-Kłapa, J., Kwiecińska, R., Special needs student in the educational expanse of public school [Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w przestrzeni edukacyjnej szkoły ogólnodostępnej] w: I. Surina (Edited by), Zurich, Berlin, 2014, LIT Verlag, 139-153
 Rybska-Kłapa, J., Topa, D. Współpraca uczelni kształcących nauczycieli ze szkołami w zakresie realizacji specjalnych potrzeb edukacyjnych – analiza zasobów i trudności, W: J. Rybska-Kłapa, H. Stępniewska-Gębik (red.), Teoretyczne i praktyczne konteksty specjalnych potrzeb edukacyjnych, Kraków 2016, Libron, 295-317
 Snell, M.E.; Brown, F. Instruction of Students with Severe Disabilities (7th ed.). Pearson, 2011.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	20
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	10
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	45
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	45
	Przygotowanie do egzaminu	50
Ogółem bilans czasu pracy		180
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		6

